

VAD-LEERLINGENBEVRAGING - INSTRUCTIEKAART LEERKRACHT

Jouw school heeft aandacht voor het thema alcohol en drugs en doet mee met de VAD-leerlingenbevraging. Met deze deelname aan de VAD-leerlingenbevraging leert de school de leefwereld van de leerlingen kennen en krijgt je school een schoolrapport op maat. Zo kunnen jullie gerichte acties ondernemen en heeft de school een communicatietool in handen om de dialoog over het thema te bevorderen.

De klassen krijgen één lesuur de tijd om de online vragenlijst in te vullen. Om dit zo vlot mogelijk te laten verlopen, bereid je dit best goed voor. Jouw instructies zijn belangrijk voor een correcte en eerlijke afname.

Bekijk [hier het instructiefilmpje](#) en/of lees hieronder verder. Het filmpje duurt een zestal minuten.

1. Hoe de bevraging voorbereiden?

- Zijn de leerlingen in jouw klas jonger dan 18 jaar?
Enkel wanneer er expliciete en geïnformeerde toestemming wordt gegeven door de ouder of voogd mag de leerling (jonger dan 18 jaar) de vragenlijst invullen. De school brengt op voorhand de ouders/voogd van leerlingen jonger dan 18 jaar op de hoogte met een brief en vraagt hierin expliciete toestemming. Check bij de verantwoordelijke voor de VAD-leerlingenbevraging op jouw school wie geen toestemming heeft gekregen. De school dient de expliciete toestemming te bewaren tot december van het jaar volgend op het schooljaar dat de leerlingenbevraging wordt afgenomen. Voor die leerlingen voorzie je een zinvolle educatieve invulling (bv. taak).
- Zijn de leerlingen in jouw klas 18 jaar of ouder?
Leerlingen die 18 jaar of ouder zijn, dienen geen expliciete toestemming te krijgen van hun ouder of voogd voor het invullen van de vragenlijst en het verwerken van de persoonsgegevens (bv. geslacht, leeftijd, onderwijsvorm, ...). Ze moeten wel, voor ze de bevraging invullen, zelf hun geïnformeerde toestemming geven. Dit wordt aan het begin van de vragenlijst gevraagd. Voorzie een zinvolle educatieve invulling (bv. taak) voor de leerlingen die niet wensen deel te nemen aan de VAD-leerlingenbevraging.
- Je kreeg een lijst met **kaartjes met unieke logingegevens** per leerling. Print deze lijst af en knip de kaartjes uit, zodat je tijdens de afname in de klas elke leerling een kaartje kan geven. Met deze kaartjes kunnen de leerlingen de bevraging opstarten. Als je niet voldoende kaartjes hebt, kan je er extra vragen aan de verantwoordelijke op jouw school.

- De afname gebeurt in groep, bv. in een klas- of studielokaal via **de computer of tablet van de school**. Voor de hoogste graad van bescherming dienen leerlingen de vragenlijst in te vullen via de **wifi van de school**. Op de dag van de afname kan je tijd besparen door deze startpagina <https://www.formdesk.com/vad/LLB> al klaar te zetten op de computers, zodat de leerlingen meteen kunnen inloggen.
- Er is **een filmpje en een instructiekaart voor leerlingen** met info om de vragenlijst te openen en in te vullen. We raden aan om het filmpje (duurt een drietal minuten) klassikaal met de leerlingen te bekijken. Het is ook handig om de instructiekaart leerlingen af te printen en deze naast de computer in het computerlokaal te leggen zodat de leerlingen deze kunnen bekijken tijdens het inloggen. Of je kan die op het scherm vooraan de klas projecteren. Om het afnameproces te versnellen, kan je de computers/tablets (eigendom van de school) zelf al startklaar maken zodat de leerlingen direct hun gebruikersnaam en wachtwoord kunnen invullen.
- Print de **vragenlijst** (zie mail van VAD) af en hou een exemplaar bij om vragen tijdens de afname te beantwoorden.

2. Aan het begin van de afname

STAP 1: Leg uit aan de leerlingen wat **de bedoeling** is en motiveer leerlingen om deel te nemen. Je kan zeggen dat de school werkt rond het thema alcohol en drugs en daarom meedoet aan de VAD-leerlingenbevraging.

STAP 2: Geef ook al mee waarover **de vragen** zullen gaan:

- de sfeer op school,
- middelengebruik (tabak, e-sigaretten, alcohol, geneesmiddelen en illegale drugs),
- gamen en gokken,
- de regels op school.

STAP 3: **Motiveer** de leerlingen om deel te nemen en leg uit dat noch de school, noch VAD kan achterhalen welke leerling wat heeft ingevuld in de vragenlijst. Geef de leerlingen ook mee dat er een vervangopdracht is voor de leerlingen die niet wensen deel te nemen aan de bevraging of die geen toestemming kregen van hun ouder/voogd (leerlingen jonger dan 18 jaar).

STAP 4: Benadruk bovendien dat **privacy** om de bevraging in te vullen, belangrijk is. Leerlingen kijken niet op elkaars scherm. Laat leerlingen ook niet onderling praten terwijl ze de vragenlijst invullen. Zo kunnen ze elkaar niet beïnvloeden om bepaalde antwoorden te geven.

Zorg dat de sfeer **vertrouwelijk** is. De houding van de leerkracht kan voor de leerlingen doorslaggevend zijn. Het kan maken dat ze eerlijk durven te antwoorden over hun eigen alcohol- en druggebruik, of net niet.

STAP 5: Deel de **kaartjes met logingegevens** uit, die bestaan uit een gebruikersnaam en een wachtwoord. Benadruk dat de leerlingen tijdens het inloggen een **nieuw wachtwoord** van minimaal 6 karakters moeten kiezen en deze nadien terug opnieuw moeten ingeven. Hierdoor bieden we de leerling de garantie dat de school de ingevulde vragenlijst niet opnieuw kan inkijken met de logincode die de leerling willekeuring kreeg. Het is dus belangrijk dat ze hun nieuw gekozen wachtwoord onthouden. Wanneer een leerling bij het invullen van de vragenlijst zijn of haar wachtwoord/gebruikersnaam niet meer weet, kan je best een nieuw kaartje met inloggegevens geven. Heb je geen extra logincodes? Vraag een extra kaartje met een logincode aan de organisator van de leerlingenbevraging op school.

STAP 6: Toon klassikaal **de instructievideo voor leerlingen** en/of overloop de **instructiekaart voor leerlingen** en leg stap per stap uit hoe het inloggen via <https://www.formdesk.com/vad/LLB> op de computer, smartphone of tablet werkt. Help de leerling indien nodig.

STAP 7: Benadruk dat de leerlingen de vraag of stelling best eerst **rustig lezen** voor ze een antwoord invullen.

3. Na de inlogprocedure en tijdens de afname

- Bespreek vragen 3, 4 en 5 klassikaal. In deze vragen wordt gevraagd naar het leerjaar, de onderwijsvorm en de studierichting. Door de modernisering van het secundair onderwijs is het studieaanbod in de 2e en 3e graad opgedeeld in onderwijsvormen en finaliteiten. Er zijn drie finaliteiten: arbeidsmarktgerichte finaliteit, dubbele finaliteit en doorstroomfinaliteit. Bespreek klassikaal welke finaliteit de leerlingen moeten aankruisen en schrijf deze indien nodig op het bord.

Hieronder vind je vraag 3, 4 en 5 zoals opgenomen in de digitale vragenlijst.

In welk jaar zit je? *

- 1ste jaar
- 2de jaar
- 3de jaar
- 4de jaar
- 5de jaar
- 6de jaar
- 7de jaar
- Ik volg deeltijds onderwijs/leertijd/duaal leren

Welke onderwijsvorm volg je? *

- A-stroom
- B-stroom

Welke studierichting volg je?

*(Weet je niet welke studierichting je volgt, vraag het aan je leerkracht) **

- Arbeidsmarktgerichte finaliteit (BSO)
- Dubbele finaliteit (TSO en KSO)
- Doorstroom finaliteit (ASO, TSO en KSO)

- **Belangrijk! Je kijkt niet mee naar de antwoorden die de leerlingen digitaal invullen**, noch fysiek, noch via pc-monitoring. **Als leerkracht mag je in geen enkel geval de bevestigingen inkijken of anderen (leerlingen, leerkrachten, directie, ouders, ...) de mogelijkheid geven dit te doen.** Daarnaast mag je als leerkracht/school **in geen enkel geval druk uitoefenen** (d.m.v. van een straf) op de leerlingen **om de digitale vragenlijst in te vullen**.
- Sommige vragen verwijzen naar een **tijdsbestek**. Zo betekent ooitgebruik dat de leerling het product ooit al minstens 1 keer gebruikt heeft. Gebruik in het laatste jaar betekent gebruik in de voorbije 12 maanden. Gebruik in de laatste maand betekent gebruik in de voorbije dertig dagen.
- Naast sommige woorden staat ook een **vraagteken**. Hier kunnen leerlingen op klikken voor meer uitleg. Als ze de vraag of een bepaald woord dan nog niet begrijpen, mogen ze uitleg vragen. Laat de leerlingen weten hoe ze jou om hulp kunnen vragen als ze iets niet begrijpen.
- De leerlingen krijgen **een lesuur de tijd** om de vragen in te vullen. Gemiddeld doen leerlingen er 20 tot 40 minuten over, maar dit kan sterk verschillen van klas tot klas. Het zal niet vaak voorkomen, maar gun die ene leerling die net iets meer dan een uur nodig heeft nog de benodigde extra minuten om de hele vragenlijst in te vullen.
- **Tot slot:** Alle leerlingen van de school moeten de kans krijgen om de bevestiging in te vullen. Anders zijn de resultaten niet betrouwbaar. Is het bevestiging van alle leerlingen in de klas in dezelfde week niet mogelijk bijvoorbeeld omwille van ziekte, ... dan signaleer je dit aan de verantwoordelijke van de leerlingenbevestiging op je school. Hij/zij meldt dit aan VAD. Er wordt dan met de school bekeken of het mogelijk is om de vragenlijst langer dan een week open te stellen voor de leerlingen die de vragenlijst nog niet konden invullen.

4. Wat te doen bij problemen met de afname?

Voor technische vragen of ondersteuning kan je contact opnemen met volgende personen:

Johan Rosiers

02 423 03 58

johan.rosiers@vad.be

Ellen Coghe

02 422 03 06

ellen.coghe@vad.be

